

**MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
AGRONOMICKÁ FAKULTA**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BRNO 2017

IVETA KOLÁŘOVÁ

Mendelova univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Ústav chovu a šlechtění zvířat

**Analýza současného stavu venkovského cestovního ruchu
v obci Bartošovice**

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. Vladimír Mikule, Ph.D.

Vypracovala:

Iveta Kolářová

Brno 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Analýza současného stavu venkovského cestovního ruchu v obci Bartočovice vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:.....

.....

podpis

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu své bakalářské práce panu Ing. Vladimíru Mikulemu, Ph.D. za odborné rady, konzultace, důležité informace a především velkou trpělivost.

Mé díky patří také rodině Mahd'ákové za skvělou spolupráci a paní starostce MVDr. Kateřině Křenkové a jejímu týmu za poskytnutí materiálu a informací.

ABSTRAKT

Tématem bakalářské práce je Analýza současného stavu venkovského cestovního ruchu v obci Bartošovice. Začátek práce je věnován regionu Poodří, do kterého obec Bartošovice spadá a jeho zaměření na rozvoj venkovského cestovního ruchu. Dále navazuje bohatství obce a její kulturní, přírodní a rekreační atraktivita významné pro turisty jak tuzemské, tak i zahraniční. Následuje vlastní zpracování SWOT analýzy obce s vyhodnocením současného stavu venkovského cestovního ruchu. V poslední části této práce jsou pomocí SWOT analýzy navrženy další možnosti pro rozvoj obce se zaměřením na venkovský cestovní ruch s vypracovaným návrhem rodinné ekofarmy a možnými dotačními tituly.

Klíčová slova: CHKO Poodří, venkovská turistika, ubytování, ekofarma, chov ovcí a koz, dotace, SWOT analýza

ABSTRACT

The theme of this bachelor thesis is an Analysis of the current situation of rural tourism in Bartošovice. The first part of the thesis is dedicated to the region of Poodří, because of the location of the village. Then, the thesis focuses on cultural, natural and tourist activities of Bartošovice that can attract local as well as international tourists. Afterwards, the SWOT analysis of the village is completed and the results of current situation are evaluated. The last part of the thesis focuses on the further development options on the basis of the SWOT analysis with a given practical example of eco-farm and it is possible grant options.

Key words: CHKO Poodří, rural tourism, accommodation, eco-farm, breeding of the sheep and goats, grants, SWOT analysis

Obsah

1	ÚVOD.....	8
2	CÍL PRÁCE.....	9
3	LITERÁRNÍ PŘEHLED	10
3.1	Region Poodří.....	10
3.1.1	Chráněná krajinná oblast Poodří.....	11
3.1.2	Poodří-Moravské Kravařsko.....	11
3.2	Bartošovice.....	12
3.2.1	Bohatství Bartošovic.....	12
3.2.1.1	Zámek.....	12
3.2.1.2	Platan javorolistý (Platanus acerifolia).....	14
3.2.1.3	Meinertova hrobka.....	14
3.2.1.4	Kostel sv. Petra a Pavla	14
3.2.1.5	Záchranná stanice pro volně žijící živočichy	15
3.2.1.6	Bartošovický vodní mlýn	16
3.2.2	Možnosti využití venkovské turistiky v okolí Bartošovic	17
3.2.2.1	Cykloturistika a pěší turistika.....	17
3.2.2.2	Sportovní rybolov	18
3.2.2.3	Významné atraktivity Bartošovic	18
3.3	SWOT analýza obce.....	20
3.4	Zhodnocení současného stavu.....	21
3.5	Návrh ekofarmy rodiny Mahďákových.....	22
3.5.1	Ubytování na farmě	23
3.5.1.1	Standard služeb ubytování.....	24
3.5.1.2	Obytná místnost.....	24
3.5.1.3	Hygienické zařízení	25
3.5.1.4	Stravovací zařízení-kuchyň	25
3.5.1.5	Obývací místnost	26
3.5.2	Chov masných ovcí a koz	26
3.5.2.1	Doporučená masná plemena ovcí	27
3.5.2.2	Doporučená masná plemena koz	27
3.5.2.3	Ustájení a pastviny	27
3.5.2.4	Výživa a krmení	28

3.6	Možnosti dotační podpory.....	30
3.6.1	Přímé platby.....	30
3.6.1.1	Jednotná platba na plochu (SAPS).....	30
3.6.1.2	Platba pro mladé zemědělce.....	30
3.6.1.3	Greening.....	31
3.6.1.4	VCS A PVP.....	31
3.6.2	Program rozvoje venkova 2014-2020.....	31
3.6.2.1	Ekologické zemědělství.....	32
3.6.2.2	Natura 2000.....	32
3.6.3	Národní dotace.....	32
4	ZÁVĚR.....	34
5	PŘEHLED POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	35
5.1	Literatura.....	35
5.2	Internetové zdroje.....	36
5.3	Ostatní zdroje.....	38
6	SEZNAM ZKRATEK.....	39

1 ÚVOD

Venkovský cestovní ruch je skvělou volbou nejen pro ty, kteří mají rádi přírodu a její krásy, ale i pro ty, co celý život žijí v ruchu velkoměsta a nemají o zemědělství a způsobu života na venkově žádné představy. Tento specifický typ cestovního ruchu je zaměřován na venkovské prostředí mimo město a turistická centra. Vyniká svou šetrností k životnímu prostředí a učí nás, jak bychom se k přírodě měli chovat. Tématem této práce je Analýza současného stavu venkovského cestovního ruchu v obci Bartošovice. Obec a celé její okolí se nachází v Chráněné krajinné oblasti Poodří. Vesnice je bohatá nejen obdivuhodnou přírodou, ale také památkami a ostatními atraktivitami, kterými se tato práce zabývá a poukazuje tak na to, že je velmi lákavou volbou pro tuzemské i zahraniční návštěvníky. Region Poodří je v současnosti na velmi pěkné úrovni rozvoje. Současný stav venkovského cestovního ruchu v obci bude zhodnocen pomocí SWOT analýzy, která se bude zabývat silnými a slabými stránkami obce, ale také jejími příležitostmi pro rozvoj a hrozbami. V rámci zhodnocení budou navrženy možnosti vhodné pro další rozvoj, abychom tak zvýšili návštěvnost a celkové příjmy celé obce. Práce bude zakončena návrhem ekofarmy rodiny Mahd'ákových s možným dotačním rozvojem.

2 CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce je zhodnocení současného stavu venkovského cestovního ruchu v obci Bartošovice na základě charakteristiky pozoruhodností této obce. Zhodnocení bude provedeno pomocí SWOT analýzy, od které se bude odvíjet následný návrh možností pro další rozvoj obce.

3 LITERÁRNÍ PŘEHLED

3.1 Region Poodří

Region Poodří tvoří sdružení z původních 21 obcí, dnes již 19 obcí nacházejících se v okolí údolní nivy řeky Odry v oblasti Moravské brány v Moravskoslezském kraji se sídlem právě v obci Bartošovice. V zámku obce sídlí nejen kancelář svazku, ale i turistické centrum. Rovněž předsedkyní svazku je starostka obce Bartošovice MVDr. Kateřina Křenková, místopředsedou je František Jordánek (starosta obce Sedlnice). Činnost svazku spočívá nejen v rozvoji cestovního ruchu, kulturních hodnot, obnovy historických budov, obnovy spolkového života či podpory hospodářské infrastruktury, ale také například rozvoj řemesel a služeb, vytváření nových pracovních míst, rozvoj podnikání, podpora zemědělského hospodaření, a spousta dalších. (Region Poodří TURISTICKÝ REGION)

Obr. 1 Poodří

Zdroj: <http://cyklotrasy.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113861>

3.1.1 Chráněná krajinná oblast Poodří

Výjimečnost Poodří spočívá v zachovalosti tohoto území, díky tomu bylo roku 1991 vyhlášeno jako chráněná krajinná oblast. (Neuschlová, 1999)

V CHKO Poodří turisté zajímající se o tyto oblasti mohou navštívit Národní přírodní rezervaci Polanskou nivu, Přírodní památku (Meandry staré Odry), 7 přírodních rezervací (PR Polanský les, PR Rákosina, PR Bažantula, PR Kotvice, PR Koryta, PR Bartošovický luh, PR Bařiny). Významným se také stal rok 1993, kdy se CHKO Poodří zařadila k světově významným mokřadním územím Ramsarské konvence. (Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2017)

3.1.2 Poodří-Moravské Kravařsko

Region Poodří, Mikroregion Odersko, ale také město Bílovec, Fulnek a Studénka 9. října 2013 založili společnost: „Destinační management turistické oblasti Poodří-Moravské Kravařsko, o.p.s.“ se zaměřením na turistické možnosti tohoto území. Pomocí různých finančních podpor se společnost snaží zvýšit turistickou návštěvnost zlepšením propagace a prezentace celé oblasti, vyzdvihnout právě turistické možnosti dané oblasti a zdokonalit jejich image. Angažovanost společnosti spočívá především v tvorbě projektů pro rozvoj území, jako je například projekt: „Realizace akčního plánu v turistické oblasti Poodří – Moravské Kravařsko 2014/2015“. V těchto projektech se společnost snaží vyzdvihnout cestovní ruch oblasti pomocí propagačních tiskovin, prezentace regionu veřejnosti na veletrzích nebo například v obchodních centrech a další. (Poodří – Moravské Kravařsko, 2017)

3.2 Bartošovice

Vok III. z Kravař, pán na Jičíně a Štramberku věnoval své manželce Elišce Bartošovice věnem v roce 1399, tehdy vznikla první dochovaná zmínka o Bartošovicích. Z mnoha panovníků žijících v Bartošovicích se do historie zapsala hraběnka Josefína Pachtová, která jako vdaná žena podlehla šarmu profesora Meinerta. Profesor Meinert během svého pobytu na zámku v Bartošovicích publikoval sbírku německých lidových písní z Kravařska. Stýkal se zde také se známými osobnostmi, jako je například František Palacký, Josef Dobrovský či někdejší trubadúr lásky Giovanni Giacomo Casanova. Roku 1833 hraběnka Josefína Pachtová zemřela. Meinert nechal postavit rodinnou hrobku, která je dnes chráněnou kulturní památkou nedaleko zámku vedle kostela sv. Petra a Pavla. Včetně zámku, kostela sv. Petra a Pavla a Meinertovy hrobky se zde nachází další významné památky jako je například fara v areálu Záchrané stanice pro volně žijící živočichy nebo vodní mlýn. (Hrabovská, Golda, 1999)

K obci od roku 1976 patří i místní část Hukovice. Bartošovice jsou sídlem regionu Poodří nacházejících se v chráněné krajinné oblasti, na jejíž hranici pramení řeka Odra ústící do Baltského moře. (Za poznáním Moravského Kravařska: Getting to know Moravské Kravařsko, Brosch, 2005)

3.2.1 Bohatství Bartošovic

3.2.1.1 Zámek

V obci se můžeme setkat se dvěma zámky. (Zezulčík, 2014) Dnes však turisty především láká novobarokní zámek uprostřed vsi, který byl postaven koncem XVI. století. Tento pozoruhodný objekt byl mnohokrát přestavěn a rozšiřován. V roce 1999 se stal zámek a zámecký park kulturní památkou. Turisté v prostorách zámku mohou vidět galerii významných osobností tohoto regionu, jako je například J. G. Mendel, Sigmund Freud, J. A. Komenský, F. Palacký a další. Druhá část zámku nás provází historií regionu Poodří a Bartošovického zámku. (Heider, Tkáč, 2012) Zachovalé kazetové stropy, dřevěné schodiště, nábytek či novorenesanční mobiliář vytváří skvělou atmosféru pro uzavření sňatku, kterých se v roce 2015 na zámku uskutečnilo 46 (28 v obřadní síni, 18 v zámecké zahradě). Pořádat zde můžeme nejen svatební obřady a hostiny, ale také semináře a školení, workshopy, výstavy či oslavy. (Zámek Bartošovice: srdce Regionu

Poodří, Bartošovický zpravodaji leden 2016). V prostorách zámku jsme mohli shlédnout různé celodenní programy v rámci rozvoje celého regionu. Jsou to například „ZEMĚDĚLSTVÍ V POODŘÍ – regionální výrobky a regionální značka“, obecní kolo košťování, výroční schůze seniorů, Otvírání Poodří a Pooderské košťování s doprovodným programem, Podzimní pooderské rybářské slavnosti, Zámeckou stezkou a jiné. (Bartošovický zpravodaj září 2015) V rámci projektu „Zámek Bartošovice – srdce Regionu Poodří“ byla provedena výměna oken v reprezentativních prostorách zámku, dále rekonstrukce zařízení pro ubytování a stravování. Dohromady v rekonstruovaném druhém patře (kategorie Penzion s třídou 1* superior) a patře prvním (kategorie penzion*) se nachází ubytování s kapacitou 41 míst. Ubytování na zámku využívají nejen tuzemští hosté, ale také zahraniční. V roce 2015 ubytování využilo 673 tuzemských hostů, 83 hostů ze Slovenska, 8 z Polska, 1 z Maďarska, 3 z Německa, 3 z Rakouska, 15 z Anglie, 1 z USA, 2 z Afriky a 4 hosté z Číny. Celkem bylo v roce 2015 na zámku ubytováno 793 hostů. (Zámek Bartošovice: srdce Regionu Poodří)

Obr. 2 Zámek Bartošovice

Zdroj: vlastní foto

3.2.1.2 *Platan javorolistý (Platanus acerifolia)*

Památný strom, jehož pověst začíná již v roce 1833 smrtí hraběnky Josefíny Pachtové. Tento vzácný strom původem z Anglie vysadil Josef Jiří Meinert na jaře rok po hraběncině smrti v zámeckém parku. Svou vzácností a nevšedností se velmi podobal Josefíně, které tímto činem a vystavěním rodinné hrobky chtěl Meinert dokázat věrnost své lásky. Strom se nachází u severní stěny zámku před oknem Meinertovy původní pracovny. Pro turisty je pozoruhodný svou výškou cca 32 m, obvodem kmene cca 855 cm (měřeno ve výšce 1,3 m) a stářím cca 170 let. V České republice je největším platanem, v Evropě patří mezi 6 největších stromů téhož druhu. Dnes se nazývá Josefínin. (Oficiální stránky obce Bartošovice, 2017)

3.2.1.3 *Meinertova hrobka*

Stavba obdélníkového tvaru zdobená mohutnými dvoukřídlými dveřmi stojící vedle kostela sv. Petra a Pavla patří mezi chráněné kulturní památky. Hrobku nechal postavit Josef Jiří Meinert po smrti své lásky již zmíněné Josefíny Pachtové zvané Pepi. (Hrabovská, Golda, 1999) Dnes jsou zde pochováni i Josef Jiří Meinert a jejich syn Hugo. Tato stavba se podobá hrobce vévodů sasko-výmarských, avšak nápis, který Meinert nechal na hrobku umístit nacházející se i v bibli: „Láska nikdy nekončí.“ poukazuje na výjimečnost vztahu krásné Josefíny a profesora Meinerta. (Zezulčík, 2014)

3.2.1.4 *Kostel sv. Petra a Pavla*

První zmínka byla o kostelíku postaveném v gotickém slohu v roce 1250. I přes zasvěcení Stanislavem II. svatému Ondřeji v roce 1597 se stali patrony kostela apoštolové Petr a Pavel. Kostel prošel mnoha přestavbami a to především v roce 1905–1906, kdy byla stará kostelní loď zbourána. Následně v roce 1930 proběhly renovace, které se dochovaly dodnes. V dřívějších letech byli majitelé panství pohřbíváni do dnes zasypané hrobky pod podlahou kostela. Při výstavbě nového kostela náhrobní kameny panovníků a jejich rodinných příslušníků panství se podařilo zachovat a všechny byly zabudovány až na náhrobní kámen rytíře Jana Bartošovského. Náhrobní kameny se staly chráněnou kulturní památkou. (Hrabovská, Golda, 1999)

Dnes nám všem kostel slouží nejen pro příjemné chvíle strávené bohoslužbami, ale také pro poslech koncertů mladých umělců ze ZŠ Bartošovice, které se konají tradičně každý rok. Velkou tradicí v našem kostele bývá i koncert pěveckého sboru Ondráš z Nového Jičína.(Bartošovický zpravodaj leden 2016)

Obr. 3 Kostel sv. Petra a Pavla, Záchranná stanice pro volně žijící živočichy

Zdroj: vlastní foto

3.2.1.5 Záchranná stanice pro volně žijící živočichy

Původně barokní budova, která je dnes stanicí pro záchranu živočichů, sloužila jako lovecký zámeček a později jako farní budova. Začátkem této stanice byla péče o prvního handicapovaného živočicha, kterým se stala káně lesní v roce 1974. Bartošovice se nachází v Chráněné krajinné oblasti Poodří, kudy vede jedna z tahových cest ptactva. Z těchto důvodů je dnes okolí řeky Odry vyhlášeno jako mezinárodně významné, chráněné Ramsarskou úmluvou, patřící mezi evropsky významná ptačí území. V této oblasti se hojně vyskytují i vzácné a chráněné druhy živočichů. Stanice zahrnuje také sad odrůd ovocných dřevin Kravařska, jejichž výskyt pomalu mizí. Z těchto a mnoha dalších důvodů byla stanice zřízena právě v Bartošovicích. Již v roce 1998 bylo 1645 živočichů v této stanici přijato. Ve stejném roce stanice byla navštívena významným veterinárním lékařem USA MVDr. E. Brurianem či ministry životního prostředí ČR a Polska. (Hra-

bovská, Golda, 1999) Můžeme ji také navštívit v rámci návštěvních hodin od dubna do konce října. Stanice slouží jako zdroj ekologické výchovy a osvěty, je zmiňována nejen v médiích, ale i v odborných knihách. (Oficiální stránky obce Bartošovice, 2017)

3.2.1.6 Bartošovický vodní mlýn

Historie mlýna začíná již v roce 1678 zmínkou v urbáři panství Bartošovic. Mlýn jako zdejší majetek Josefína Pachtová prodala mlynáři Ignáci Böhnischovi z Kunína v roce 1828. Rodina patřící k nejvýznamnějším selským rodům regionu byla spjata například s rodinou Ignáce Schustaly či s rodem Dittrichů. Po smrti posledního majitele z rodu Böhnischů Alfredu Wilhelmu se mlýn nakonec stane součástí místního JZD. Dnes je mlýn významnou technickou kulturní památkou. Od května 2015 jsme se mohli zúčastnit nejen slavnostního otevření veřejnosti, ale také spousty jiných událostí jako jsou například výstava fotografií, koncert cimbálové muziky, ukázky mlynářské technologie či společenská setkání. (Mácha, 2016)

Slavností otevření mlýna se zúčastnila spousta jak tuzemských tak i zahraničních hostů. Velkou zásluhu při otevření mají také média Český rozhlas, iDnes, ČT, Polar TV, Novinky, ČTK, MF Dnes či Právo. Aktivity spojené s tímto pozoruhodným objektem se stále rozrůstají. Slouží také jako ukázka pro děti ze ZŠ či gymnázií. (Bartošovický zpravodaj říjen 2015)

Vesnici obklopuje spousta dalších pozoruhodných míst a objektů, jedním z nich je například chráněná kulturní památka z 2. poloviny 18. století Kaplička sv. Antonína Paduánského, která stojí naproti zámku. Nedaleko Dolního rybníka na pravém břehu řeky Odry můžeme zahlédnout pětkmenný Řeštlák počistivý (*Rhamnus catharticus*). Velmi pozoruhodná je i Expozice Moravského Kravařska, kterou můžeme navštívit od 1. května do 31. října každý rok v druhém patře na zámku nebo větrný mlýn Beraní nacházející se směrem k vesnici Sedlnice. Mezi neopomenutelná místa patří i přírodní rezervace Bartošovický luh. (Oficiální stránky obce Bartošovice, 2017)

3.2.2 Možnosti využití venkovské turistiky v okolí Bartošovic

3.2.2.1 Cykloturistika a pěší turistika

Poodří patří mezi krajiny ideální pro tuto turistiku především pro krásu nedalekých Beskyd, řece Odře a různých památek. (Oficiální stránky obce Bartošovice, 2017)

Bartošovicemi vede mnoha zajímavých cyklotras. První z nich je například cyklotrasa č. 5 (Moravská brána) dlouhá 47 km začínající v Palačově a končící v Polance nad Odrou. Cyklotrasa č. 6011 začíná v Bartošovicích a končí také v Polance nad Odrou. Délka této trasy je 29 km. Jednou z největších je cyklotrasa Okruh Kravařsko, jejíž začátek i konec patří obci Jistebník. Okruh linoucí se 96 km nás seznamuje s pozoruhodnostmi téměř celého Kravařska. Poslední cyklotrasa vede za poznáním zámků a přírody Poodří. Tato cyklotrasa nazývaná Greenways C2 vedoucí z Hukvald do Heřmanic měří 52 km. (Beskydy: turistický průvodce ČSSR, 1987) Greenways neboli zelené stezky dávají možnost zlepšit nejen životní styl, ale jsou významné pro ochranu přírody a kultury. (Mourek a kol., 2011) Včetně cyklotras jsou Bartošovice zdobeny turistickou trasou modré značky CHKO Poodří vedoucí ze Suchdola nad Odrou do Jistebníku, vzdálené 24 km. (Moravské Kravařsko: turistický průvodce) V okolí Bartošovic vede spousta dalších pozoruhodných stezek, ke kterým se můžeme dostat pěšky, na kole nebo také autobusem přímo z Bartošovic či vlakem ze Studénky. Včetně již jmenovaných zdejších památek můžeme podniknout výlet do nedalekého města Štramberk, který nás ohromí památkami, jako jsou štramberská trůba, muzeum, či přírodní krásy Národní sad a jeskyně Šipka. Za zmínku stojí také například hrad Hukvaldy, zřícenina hradu Starý Jičín, horské středisko v Beskydech Pustevny a celé jejich okolí, Valašské muzeum v přírodě Rožnov pod Radhoštěm, Technické muzeum Tatra v Kopřivnici, město Nový Jičín a hlavně pozoruhodnosti vesnic a měst zakládající Region Poodří. (Beskydy: turistický průvodce ČSSR, 1987)

Neopominutelnou stezkou Bartošovic je Zámecká naučná stezka, která vznikla v roce 2003. Dnes po jejím následném rozšíření stezku tvoří 12 stanovišť. Na každém stanovišti je návštěvník seznámen s tamním okolím. Stezka dlouhá 5km začíná u obecního úřadu. Dále vede přes Záchranou stanici pro volně žijící živočichy, bartošovický zámek a další krásy obce. Absolvováním této stezky se seznámíme nejen s historií obce a místními památkami, ale také s okolím řeky Odry, lesy, mokřady, zemědělskou krajinou, významnými rostlinami a živočichy osidlující tuto krajinu. Stezka je také vybavena

lavičkami pro odpočinek i odpadkovými koši. (Region Poodří: TURISTICKÝ REGION)

3.2.2.2 Sportovní rybolov

Jedna z velkých tradic v obci spočívá v místní organizaci Českého rybářského svazu. Organizace je tvořena více než sto členy a rybářským kroužkem základní školy v Bartošovicích pod vedením inženýra Petřvalského. Místní organizace spolupracuje nejen s Komunitní školou, obecním úřadem, ale také s Povodím Odry s. p. a místní organizací ČRS v Příboře. Sportovní rybolov si můžeme užít v obou vodních nádržích obce a místním potoku. Bohatství našich vod je rovněž zachyceno na informačních tabulích Zámecké naučné stezky, která prochází rybníky na dolním konci. Každoročně se konají rybářské závody pro děti i dospělé. Vášniví rybáři si zde mohou koupit povolenku během celého roku. Pro stálé členy organizace na začátku roku po odevzdání povolenky za uplynulý rok bývají stanovené termíny pro prodej povolenek nových. (Bartošovický zpravodaj leden 2013)

3.2.2.3 Významné atraktivita Bartošovic

Bartošovice pořádají celoročně velké množství kulturních, sportovních a společenských akcí. Tyto akce jsou velkou tradicí už mnoho let a v rámci rozvoje jejich počet stále roste. Počátkem roku začínáme tradičními plesy (Myslivecký, Obecní, Sportovní, Maškarní ples pro děti či ples základní školy). Velikonocemi nás provází tradiční bohoslužby a velikonoční jarmark. V dalších měsících se můžeme zúčastnit akcí jako je například Otvírání Poodří, Hledání jara, Otvírání studánek, obecní kolo koštování, fotbalových utkání, slavnostního sletu čarodějnic a stavění máje s doprovodnými programy. První den v květnu nám začíná tradičními Bartošovickými pochody okolím obce začínající v areálu Stodolní s cílem v areálu Lapač. Pro milovníky adrenalinu se pořádají i hasičské závody nebo turnaje v mnoha sportech. Koncem května se koná dětský den s bohatým doprovodným programem, který je provázen mnoha celebritami, jako je například Martina Balogová či Petra Černocká. Prázdniny odstartují Bartošovickou poutí a poutňovou zábavou. Během prázdnin probíhá Bartošovické kulturní léto se spoustou divadelních a jiných vystoupení v areálu Stodolní. Tradičně se u nás každý rok koná

silově-vytrvalostní závod Ocelový muž – Ocelová žena. Konec roku si můžeme zpříjemnit tradičními podzimními pooderskými rybářskými slavnostmi. Tyto slavnosti mají dlouholetou tradici s velmi pestrým doprovodným programem nejen u rybníka na dolním konci, ale také v zámku. Spousta z nás si odnese domů pravého bartošovického kapra k vánoční večeři. V prosinci si můžeme poslechnout vánoční koncerty základní školy, ale také koncert pěveckého sboru Ondráš. Pro děti se tradičně pořádá mikulášský rej s večerním programem pro dospělé. Nedávnou novinkou je dnes i rozsvícení vánočního stromečku v centru Bartošovic a Hukovic, která je doprovázena zpěvem žáků ZŠ Bartošovice a stánkem s tradičním svařákem. Jednou z modernějších tradic, která nám přibyla, jsou tematická vystoupení travesti skupiny Screammers. Pro labužníky vesnice nabízí restauraci „U Rybníka“, nacházející se u rybníku na dolním konci. Součástí restaurace je menší rybník, kde lidé tráví spoustu času sportovním rybolovem. Restaurace také nabízí spoustu rybích, ale i jiných specialit. Ve středu obce pod kostelem můžeme navštívit restauraci „U Tomanů“, která nám nabízí výběr z bohatého jídelníčku. Skvělou atmosféru restaurace tvoří historické předměty a fotografie celých Bartošovic. Třetí restaurace poblíž přehrady na horním konci nám nabízí především požitek z pravé italské pizzy. Zdejší nově zrekonstruované prostředí působí velmi příjemně a je výbornou volbou pro romantickou večeři ve dvou, ale i rodiny s dětmi, které si užijí spoustu zábavy na malém zdejším hřišti. Ve středu obce se nachází ještě dvě hospůdky i s venkovním posezením.

3.3 SWOT analýza obce

Tabulka 1: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní a kulturní atraktivita • Sportovní vyžití • Bohatý výběr pěší turistiky a cykloturistiky • Ubytování (příznivé ceny) • Široký výběr stravovacích služeb • Dobrá dopravní dostupnost (pracovní dny) • Velký počet zemědělských podniků • CHKO Poodří • Tradice v rybaření • Blízkost letiště Ostrava • Nedaleké Moravskoslezské Beskydy • Přírodní a kulturní atraktivita blízkého okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Hluk a nečistoty způsobené větší automobilovou a letištní dopravou • Špatná dopravní dostupnost (víkendy a svátky) • Nevyužívání některých hospodářských staveb • Znečištění vod a okolí nezodpovědnými spoluobčany • Méně rozvinutá agroturistika • Nízká úroveň nabídky finančních služeb (bankomaty) • Turistické atraktivita převážně v letních měsících
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření ubytování a stravovacích služeb • Využití starých hospodářských prostor • Obnova železnice-širší dopravní dostupnost • Zvyšující se zájem o venkovské aktivity a nabídku zdejších atraktivit • Zvýšení příjmů obce díky rozšíření zdejšího cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Snížení návštěvnosti díky znečištění či nadměrnému hluku • Velmi nízká návštěvnost v zimních měsících • Nedostatek financí pro další rozvoj • Špatné počasí • Větší zájem turistů o pobyt v zahraničí

(Zdroj: vlastní zpracování)

3.4 Zhodnocení současného stavu

Obec Bartošovice ležící v CHKO Poodří je velmi bohatá nejen svými přírodními úkazy, ale především kulturními památkami, bohatou škálou tradic, rozsáhlým zemědělstvím a okolními krásami Moravskoslezských Beskyd. Díky těmto důvodům vesnice přitahuje mnoho turistů a návštěvníků nejen tuzemských, ale i zahraničních.

Nejvýznamnější přírodní krásou obce je památný strom Platan javorolistý, přírodní rezervace Bartošovický luh a okolí řeky Odry. Tato pozoruhodná místa lákají především turisty obdivující přírodu a její krásy. Významná je i Záchranná stanice pro volně žijící živočichy, kterou lidé navštěvují ve velké míře a to především pro její poučnost a zábavnost. Bartošovice jsou obklopeny dalšími krásnými místy, tradicemi a pozoruhodnostmi, které jsou zmíněny již výše v této práci. Nyní se pozornost bude zaměřovat spíše na návrhy a zlepšení, které vesnici lze doporučit pro rozvoj venkovského cestovního ruchu.

Obec nabízí i kvalitní ubytování za přijatelnou cenu v prostorách zámku, který je rovněž s přilehlým parkem kulturní památkou. V rámci rozvoje a zvýšení příjmu obce a ostatních podnikatelů působících v obci by mohla proběhnout rekonstrukce a obnovení hostince „Pod Lipami“ umístěného na dolním konci obce. Obnovení hostince a ubytování by mohlo přilákat více návštěvníků především pro její klidnější lokalitu a blízkost přírodních atraktivit v Bartošovicích. Nedaleko tohoto pozemku se nachází již zmíněná restaurace „U Rybníka“, kde lidé tráví spoustu času sportovním rybolovem a místo pro přenocování by spousta z nich rádi využili. Rovněž by se tato restaurace stala útočištěm pro účastníky zdejších velkolepých pooderských rybářských slavností a slavností pořádaných se ve zdejším mlýně. V této části obce byly v minulosti vybudovány koleje pro potřeby již nevyužívaného podniku. V rámci rozvoje by se mohly koleje zrekonstruovat směrem na vlakovou linku Studénka-Veřovice. Směr dané vlakové linky by zajistil dostupnost také z měst jako je například Ostrava, Brno, Praha a tím zvýšil nejen dopravní dostupnost, ale i celkovou návštěvnost, popularitu obce a ubytování. Rekonstrukcí těchto dvou objektů by se mohla zvýšit nejen ekonomika celé obce, ale i její popularita, která již dnes je na velmi pěkné úrovni.

Vesnice turistům může nabídnout pohoštění v již zmíněných restauracích na dolním i horním konci Bartošovic či ve středu obce. Pro zvýšení příjmu bych některým těmto podnikům doporučila prodloužit otevírací dobu alespoň v letních měsících. Lidé, kteří si

udělají výlet na celý den, nemusí tak dojíždět za stravou do města, což je může odrazovat od příští návštěvy. Návštěvníci by zde mohli strávit i více času.

Pro rozvoj v rámci zemědělství spojeného s agroturistikou by mohla obec spolupracovat s místními většími i menšími zemědělci pro rozšíření možností celkové turistiky zaměřené na zemědělství. Například možnost pobytu na farmě a seznámení s jejím provozem či možnost vyzkoušení jednotlivých zdejších prací. Možnost se seznámit s tím, jak to na venkově chodí, co je důležité pro primární sektory, aby vše fungovalo tak jak má. Pro tuto příležitost je zde vypracován návrh ekofarmy rodiny Mahd'ákových, který by ve spolupráci s místní školou a obcí mohl přinést další užitečný rozkvět venkovského cestovního ruchu v obci. Díky paní ředitelky Mgr. Žany Mahd'ákové by se tak děti místní školy mohly zúčastňovat různých exkurzí či akcí této ekologické farmy, vzdělání našich dětí by se tímto zvýšilo v rámci praktického vzdělávání. Případně lze využít i chátrajících hospodářských prostor nacházejících se v obci pro založení ekofarmy.

Velkou výhodou je asi 10-15 km vzdálené letiště Leoše Janáčka Ostrava, ke kterému se rovněž můžeme dostat vlakem z trasy Bohumín-Mošnov, Ostrava airport nebo s přestupem na trase Studénka-Veřovice. Na letišti se můžeme každý rok zúčastnit tradičního dne NATO. Blízkost letiště bohužel také znamená větší hlučnost a znečištění v okolí Bartošovic, což můžeme brát jako jednu ze slabých stránek obce. Hlučnost a znečištění pramení také z hlavní silnice, která se táhne středem obce a činí průjezd mezi Studénkou a Novým Jičínem spoustě automobilů a nákladních aut. Jednou z nevýhod je také vandalismus a nepořádné chování některých našich spoluobčanů. Obec se však k těmto činům neobrací zády a snaží se je aktivně řešit, díky tomu těchto činů výrazně za poslední roky ubylo.

Obec Bartošovice a celý Region Poodří se neustále rozvíjí. Za poslední léta se zde v rozvoji cestovního ruchu výrazně pokročilo, je pravděpodobné, že díky skvělé spolupráci to tak bude i nadále.

3.5 Návrh ekofarmy rodiny Mahd'ákových

Usedlost rodiny Mahd'ákových se nachází v obci nedaleko již zmiňovaného zámku. Působnost celého objektu sahá již do roku 1880. Přibližně v roce 1980 byl koupen a postupně v pozdějších letech bylo celé hospodářství rekonstruováno a značně rozšiřováno až do nynější podoby. Usedlost tvoří nejen rodina Mahd'áková, ale především ro-

diče Mgr. Žany Mahd'ákové (Míturové), díky kterým byla tato usedlost zachována a sourozenci, kteří na rozšíření a zkrášlení objektu měli také velký podíl. Návrh ekofarmy v této rodině by mohl mít prospěch z hlediska dostupnosti všech významných památek a pozoruhodností Bartošovic, ale také blízkosti centra vesnice a jejího veškerého dění. Užitek můžeme sledovat nejen v těchto kladných příležitostech, ale také v tom, že rodina má za sebou kus práce a může se chlubit již krásnými vybudovanými apartmány, právě probíhajícím zdokonalováním internetových stránek a přípravou výběhů a potřebných prostor pro budoucí chov malých hospodářských zvířat. V návrhu tak bude doplněno jen pár potřebných údajů, tak aby ubytování mohlo začít naplno fungovat. Návrh bude zahrnovat chov malých hospodářských zvířat, který bude odpovídat daným podmínkám pro chov v tomto hospodářství, a nakonec bude doplněn možnostmi podpory dotacemi. Mgr. Žana Mahd'áková je ředitelkou zdejší základní školy, která díky jejímu působení dosáhla rozkvětu a vyšší úrovně v rámci vzdělávacího procesu základních škol. Za podpory celé rodiny, manžela Petra a především dcery Karolíny, která je nyní studentkou vysoké školy, se jí podařilo i přes nemalou zátěž v jejím povolání, vybudovat tento pozoruhodný základ pro rodinnou ekofarmu.

3.5.1 Ubytování na farmě

Ubytování na budoucí ekofarmě rodiny je téměř hotové. Posloužit může především turistům ze vzdálených míst České republiky, ale také zahraničním turistům zabývajícím se ekoagroturistikou, neboli formou cestovního ruchu, která zajišťuje pobyt na ekologické farmě, kde mohou ochutnat nejen bio-produkty dané farmy, ale také vyzkoušet si účast na zemědělských pracích a všeho co se toho týče. (Pourová, 2002)

Turisté zde mohou pobyt pojmout také jako rekreační, pro zlepšení fyzické či psychické kondice, či pro trochu odpočinku nebo jako kulturně poznávací. (Foret, Turčínková, 2005)

Ubytování se nachází v téměř rodinném zázemí. Omezená kapacita a decentralizované umístění vyjadřuje volnost a pochopení pro soukromí, ale také individuální aktivity turistů. Všechny tyto podmínky a provoz ohleduplný k přírodě směřuje k závěru, že dané ubytování by mohlo být zařazeno do kategorie ubytování v soukromí, které je pro agroturistiku typické. Dva apartmány jeden s kapacitou čtyř lůžek a druhý s kapacitou tří lůžek je perfektní volbou vzhledem k tomu, že při počtu lůžek do deseti na jeden objekt lze provozovat ubytování jako volnou živnost s možností podávání snídaní. Musí

být však dodržovány hygienické předpisy. Nabídka polopenze nebo celodenního stravování by pro provozovatele znamenala povinnost založit si živnost řemeslnou. (Stříbrná, 2005)

3.5.1.1 Standard služeb ubytování

Důležité je, aby hosté měli možnost vhodného příjezdu a odjezdu, který je zajištěn asfaltovou příjezdovou cestou. Pro snadnější orientaci by se měly udělat značení vedoucí k ubytovacímu objektu. Parkování hostů a přístup do celého areálu je možný dvacet čtyři hodin denně. V ubytovacím objektu by měl být zřízen telefon.

3.5.1.2 Obytná místnost

Oba apartmány jsou vybaveny obytnou místností, ve které se nachází veškeré vybavení a to: odpovídající lůžka, noční stolky, předložky před lůžkem, skříň s přihrádkami a oddílem pro zavěšování šatů včetně věšáků na šaty, prostor pro odkládání kufrů, zásuvky doplněné o údaje o napětí, nádoba na odpadky. Jediné, co v apartmánech schází, ale dá se jednoduše vyřešit je dle doporučených standardů služeb na ubytování v soukromí: zrcadlo, židle v počtu shodném se stálými lůžky a stůl.

Tyto věci chybějící v obytné místnosti se však nacházejí v dalších místnostech, které jsou součástí apartmánu, díky tomu v obytné místnosti nejsou až tak nezbytně nutné. (Stříbrná, 2005)

Obr. 4 Obytná místnost v apartmánu rodiny Mahďákových

Zdroj: Žana Mahďáková

3.5.1.3 Hygienické zařízení

Další místností apartmánů je hygienické zařízení, které dle doporučených standardů služeb na ubytování v soukromí musí splňovat tyto požadavky: dostatečné osvětlení, přístupné výhradně hostům a to 24 hodin denně, keramické snadno omyvatelné povrch do výše 180 cm u koupelny a 160 cm u WC, podlaha by měla být vodotěsná a zabezpečená proti uklouznutí, musí být zajištěno účinné přirozené nebo nucené větrání, další potřebné vybavení jako jsou věšáky, předložkou k vaně či sprše, uzavíratelnou nádobou na odpadky, dostatečnou odkládací plochou nebo skříňkou u umyvadla, zrcadlem umístěným nad umyvadlem, elektrickou zásuvkou, která je na dosah u zrcadla. Umyvadlo by mělo být vybaveno jak tekoucí vodou studenou, tak teplou.

U umyvadla by měly být umístěny sklenice v počtu ubytovaných hostů pro ústní hygienu. V jednom z apartmánů se nachází sprchový kout a v druhém vana. Obě tyto místnosti odpovídají daným rozměrům a podmínkám pro vybavení u sprchového koutu, jako jsou bezpečnostní záchytná tyč a držák na mýdlo.

Samostatné WC je oddělený prostor, ve kterém se nachází uzavíratelná nádoba na odpadky, držákem na toaletní papír, kartáčem na čištění záchodové mísy, věšáky na odložení svršků a především splachovací záchodovou mísou. Tento prostor musí být dobře větratelný. Koupelny i samostatné WC splňují všechny tyto požadavky a není potřeba zde něco měnit.

3.5.1.4 Stravovací zařízení-kuchyně

Stravovací zařízení neboli v našem případě přítomná kuchyně s vybavením pro mytí a úschovu nádobí, suchých potravin či přípravu jídel a nápojů jak teplých tak studených musí být zabezpečena také chladničkou s mrazákem, musí být dobře větratelná, mít samostatný vchod z chodby a sloužit především hostům. V apartmánech je k dispozici místo vhodné pro stravování i s příslušným odpovídajícím počtem míst dle hostů (lůžek). Stůl je vybaven čistými nepoškozenými ubrusy, dostatečným množstvím papírových ubrousků a dochucovacími prostředky (pepř a sůl).

Jako doporučené minimální vybavení pro danou kuchyň pro všechny třídy ubytování je kromě již zmiňované chladničky plynový či elektrický sporák s nejméně dvěma plotýnkami, konvice a sítko na přípravu čaje, dřez, dvě utěrky na nádobí, nádoba na odpad, smeták, lopatka, koště, prachovka, hadr na podlahu, kbelík, kartáč či houba na

mytí nádobí. Pro přípravu jídla: hrnce, kastroly, poklice od velikosti malé po velké, mísa, pánev na smažení, prkénko, cedník, struhadlo, naběračka, nůž na krájení, otvírač konzerv, lahví a vývrtka. Na jednu osobu by kuchyň měla být vybavena: kompletním příborem, talířem, jak hlubokým, mělkým tak dezertním, sklenicí a hrnkem.

3.5.1.5 Obývací místnost

Poslední místností, která se nachází v jednom z apartmánů, je obývací místnost. Tato místnost slouží především k dennímu pobytu hostů. V obývací místnosti nejsou umístěna žádná stálá lůžka, osvětlení místnosti umožňuje dokonalé čtení, umožňuje také psaní u menšího stolu. Obývací místnost je vybavena pohovkou. Tato místnost splňuje doporučený standard. (Stříbrná, 2005)

3.5.2 Chov masných ovcí a koz

Chov masných plemen ovcí a koz je pro tuto farmu výhodnou volbou především pro její nepříliš velké pozemky. Plemena chována pro produkci mléka jsou náročná na vybavu pro dojení a pozdější zpracování mléka. Ovce a kozy jsou méně náročné na koncentrovaná krmiva, jako jsou zrniny oproti jiným hospodářským zvířatům. Další výhodou je menší intenzita vypásání a zároveň využití porostu nevhodného například pro skot. Všestranná užitkovost a velké mimoprodukční využití jako udržování krajiny a eliminace plevelů a náletů je jejich velkou předností. (Šarpatka, Urban, 2006)

Pokud by si rodina chtěla zvolit například chov lam, musela by tato zvířata být chována na ekofarmě pouze jako zájmový chov. Tento zájmový chov nesmí být předmětem podnikání, jinak by nemohl být součástí ekofarmy. V rámci ekologického zemědělství je povoleno chovat pouze určité druhy hospodářských zvířat a to podle § 2 vyhlášky č.16/2006 Sb. (Legislativa 2015 Mze)

Zásadou chovu zvířat v ekologickém zemědělství je především dodržet podmínky welfare, což znamená zajištění pohody hospodářských zvířat: čerstvý vzduch, pohyb, dostatek prostoty, ochrana proti slunci či extrémnímu počasí a podestýlka. Způsob ustájení musí odpovídat nejen fyziologickým a etologickým potřebám zvířete, ale také pro dlouhověkost a podporu zdraví zvířat všechna technika a technologie musí být dostačující.

Krmná dávka musí odpovídat nejen fyziologickým potřebám, ale také nesmí obsahovat stimulatory a hormonální látky, močovinu či preventivní aplikaci léčiv, různé zchutňovače krmiv syntetického původu, ani syntetické konzervační či ochranné přípravky. (Urban, Šarpatka, 2003)

3.5.2.1 Doporučená masná plemena ovci

Plemena pro ekologický chov by měla pocházet z ekologického chovu, prioritně by se měla chovat plemena původní a to Šumavská a valašská ovce. Tato plemena jsou však nevhodná z důvodu horší prodejnosti produktů. Mohou být však řešením pro užitkové křížení s masnými plemeny v mateřské pozici. (Šarpatka, Urban, 2005)

Plemeno Texel respektuje dobře elektrický ohradník a má velmi dobré pastevní vlastnosti. Může se chovat v užitkových typech nižších a vyšších. Dobrymi znaky jsou především skvělá konverze živin, ranost a mírný temperament. Dalšími plemeny jsou například plemena Suffolk a Charollais, která jsou méně vhodná do těchto podmínek.

3.5.2.2 Doporučená masná plemena koz

Pro masný užitkový typ koz je oblíbeným plemenem koza búrská. Búrska koza je nenáročná na kvalitu pastevního porostu. Přes její nenáročnost je žravá a klidná, její živá hmotnost je 60 až 75 kg, má dobře osvalené tělo a kratší nohy. Výhodou je i adaptační schopnost a asezonost říje. Počáteční růst je ze začátku intenzivní, po ukončení laktace matky se však zpomalí. Konečný vývin nastává až ve dvou letech.

3.5.2.3 Ustájení a pastviny

Jedno, již nově postavené ustájení ze dřeva nacházející se blíže k domu na menší části pozemku by mohlo sloužit pro matky a jejich potomky čerstvě po narození. Tato novostavba by sloužila jako jednoprostorová stáj, kde by se krmění skládalo do jeslí či závěsných žlabů a napáječek výškově přizpůsobitelných a podestýlka byla rozmístěna po celém prostoru každého kotce.

Stáj je situována jednotlivými vchody do každého kotce zvlášť. Typ ustájení pro celé stádo v podobě volného ustájení je potřeba přistavět. Takovéto ustájení by odpovídalo welfare a celkovým potřebám zvířat. Mohlo by se jednat o skupinové ustájení v kotcích

dle kategorie zvířat a fáze produkčního cyklu. Velikost stájí musí odpovídat kritériím jako je například podlahová plocha v m² na jeden kus, rozměrům jeslí, žlabů, napáječ-kám a hrazení vyhovující daným hospodářským zvířatům. (Šarpatka, Urban, 2005)

Na budoucí velké pastvině nacházející se před domem směrem k hlavní cestě by mohl být zaveden oplůtkový systém pastvy. Zvířata by se mohla pohybovat volně a měla velkou možnost výběru rostlin. Pastvinu by tvořil dost velký přístřešek pro možnost úschovy celého stáda před nepříznivými vlivy. Přístřešek by měl mít alespoň tři stěny z důvodu možného navátí sněhu v zimním období. Oplocení největší pastviny by mohlo být trvalé, menší pastviny by naopak byly tvořeny přenosným hrazením. Na pastvinách by měl být v zimě šikmý krmný vůz, který by se měl co týden přesouvat, aby nedocházelo k sešlapávání okolí krmišť a samozřejmě vhodný zdroj pro napájení. Počet zvířat na ha vychází 13,3 u ovcí a koz, tak aby byl splněn limit do 170 kg vneseného dusíku na jeden ha zemědělsky využívané půdy na rok. Pastvina by měla být vypásána do výšky 3 až 5 cm, níže spasená pastva může způsobovat vysušení půdního povrchu a obrůst. (Šarpatka, Urban, 2005)

3.5.2.4 Výživa a krmení

Krmení ekologicky chovaných zvířat musí být bezprostředně ekologickými krmivly. Výjimku tvoří krmiva, která se ekologicky nevyrábí, mohou se podávat v množství 10% sušiny roční krmné dávky. V tomto případě jde například o řepkové pokrutiny nebo i pivovarské mláto. Výživu koz a ovcí bych zaměřila především podle hmotnosti, věku, ročního období a fáze reprodukčního cyklu. Pastva dokáže poskytnout dvě třetiny z celkové potřeby živin. Zbytek se může doplnit krmnou směsí z obilí a luskovin ekologicky vypěstovaných. Podstatný je poměr dusíkatých látek k energii. Dusíkatými látkami se musí krmit tak, aby vyloučení jejich přebytku nezpůsobovalo energetický deficit. Krmení jádrem by nemělo překročit 40% podílu sušiny.

Zhruba jednou za tři až čtyři roky by se měl zjišťovat obsah živin v porostu neboli půdě, abychom jej mohli upravit. Kozy a ovce potřebují především dostatek hořčíku, kobaltu, jódu, selenu a u laktujících dostatek vápníku. Měď a železo je v mnoha případech ve vyšších koncentracích toxické. Ovce oproti jiným zvířatům jsou takzvaní mělci spásači, zaměřující se na spodní část porostu, kozy oproti tomu jsou zaměřené na střední část porostu, dokáže spásat listy a větve keřů a stromů. (Šarpatka, Urban, 2005)

Krmivo pro ovce a kozy by se mělo skládat z lučního či jetelotravního sena, pozor bychom si však měli dávat na vojtěškové seno, které obsahuje hodně dusíkatých látek. Krmný doplněk může tvořit i krmná sláma například z ovsu, jarního ječmene nebo pšenice. V létě bychom neměli příliš zkrmovat krmivy, která obsahují vysoký podíl vody. V zimě tedy můžeme dávat například okopaniny v dávce 0,5 až 1,5 kg na kus a den. Jadrná krmiva bychom v době pastvy měli vynechat i z důvodu možných zdravotních problémů jako jsou například acidóza bacheru. Pro vyrovnaní živin v objemných krmivech je podáváme pouze jehňatům a kůzlatům, bahnicím a kozám v dávce 0,1 až 1,5 kg na kus a den před a po porodu pro jednotlivé skupiny. Dávka do 1 kg na kus a den se pak může dávat beranům a kozlům v období přípravy na připouštění. Dávkování krmiva by mohlo být rozděleno, pokud jde o jadrná a šťavnatá krmiva jako siláž a okopaniny na poloviční dávku ráno a druhou odpoledne, večer se přidělí krmná sláma se senem do jeslí. V zimním období se venku seno a sláma může ponechat i delší dobu. Denně dospělá ovce nelaktující potřebuje 3 až 5 l vody při pastevním způsobu výživy. Požíváním šťavnatého krmiva s vlhkostí až 83 % tuto potřebu ovce téměř uspokojí. Také ranní a večerní rosa, v zimním období sníh nám zaručí z části uspokojení potřeby vody. Důležitá je především voda ve stájích při zkrmování suchými krmivy. Ovce můžeme napájet před vypuštěním na pastvu a poté při jejich zavírání do stáje. Kozy snášejí menší příjem vody ještě lépe. (Šarpatka, Urban, 2005)

Za ekologickou farmu se označuje taková farma, která splňuje podmínky Nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství. Při koupi pozemku, na kterém by se dalo pěstovat v rámci ekologického zemědělství obilí nebo například jetelotravní směsi pro zkrmování koz a ovcí, by pořízení ekofarmy mělo větší význam. Velkou výhodou by bylo, že rodina má vlastní rostlinou produkci a nemusí krmivo dovážet z okolních ekologických hospodářství. S růstem pozemků by vzrůstala nejen možnost dotací, ale také výběr hospodářských zvířat a celkové rozšíření farmy o vyšší počty zvířat. Do budoucna by tak ekofarma mohla narůst do takových rozměrů, že by se ekologická produkce rozrostla nejen v masné výrobě, ale také mléčné produkci a zpracování. (Ministerstvo zemědělství, 2009-2017)

3.6 Možnosti dotační podpory

Pro možnost poskytnutí dotační podpory by se budoucí ekofarma musela rozšířit o další pozemky dle Nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství a dodržet další nezbytné podmínky tohoto nařízení.

Dotačních možností je mnoho, a tak se zde zaměříme na ty, které jsou pro danou farmu nejvhodnější, ale také, kterými se Region Poodří již zabývá. Lehce uvedeme záměr daných dotačních prostředků, případně jejich sazby, tak aby si následně rodina této budoucí farmy nebo ekofarmy mohla zvolit pro ně nejvhodnější a nejschůdnější možnost dotačních podpor.

3.6.1 Přímé platby

3.6.1.1 *Jednotná platba na plochu (SAPS)*

Jedná se o dotační titul, který má podpořit zemědělce obhospodařující minimálně jeden hektar zemědělské půdy. Zemědělská půda by měla být typu standardní orná půda, travní porost nebo trvalý travní porost, úhor, vinice, chmelnice, sad a ostatní kultury, které jsou způsobilé pro rok 2008 na jednotnou platbu na plochu (SAPS) nebo takové, co mají oprávnění pro dotace. Podle státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) by aktuálně sazba pro SAPS měla být ve výši 5 997,23 Kč na hektar zemědělské půdy.

Pro žadatele tohoto dotačního titulu jsou důležité i ostatní informace, které musí splnit, aby dotace obdržel. Tyto informace jako například dodržování podmínek cross-compliance nebo vedení veškeré zemědělské půdy v LPIS se dočteme v informacích pro žadatele na internetových stránkách SZIF.

3.6.1.2 *Platba pro mladé zemědělce*

Žádost o jednotnou platbu na plochu (SAPS) lze spojit například s žádostí o platbu pro mladé zemědělce, která je určena pro mladé zemědělce začínající v tomto podnikání. Tato platba je vyplácena jako příplatek v rámci SAPS a jejím úkolem je usnadnění při založení a počátcích rozvoje podniku. Jednou z důležitých podmínek je například omezený věkový limit (40 let), ale také další podmínky uvedené v SZIF sekci platba pro mladé zemědělce.

3.6.1.3 Greening

Další možností, kterou lze spojit s žádostí SAPS je platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (Geening).

3.6.1.4 VCS A PVP

Existují také dobrovolné podpory vázané na produkci (VCS) – podpora na chov bahnic nebo chov koz, pasených na trvalých travních porostech či travních porostech v době minimálně od 15. května do 11. září a přechodné vnitrostátní podpory (PVP) v jejichž rámci lze požádat o platbu na chov ovcí a koz.

Všechny tyto podpory jsou provázány detailnějšími závazky, které je nutné splnit. Po pročetí a uvážení jsou zde popsány ty, které by dané farmě mohly vyhovovat. Po zhodnocení a následném výběru vyhovujících plateb by se pomocí stránek SZIF v sekci SZIF poskytuje (přímé platby) měly projít informace potřebné k vybraným platbám, na základě úvahy a rozhodnutí rodiny jak svoji farmu chtějí provozovat a rozšiřovat. (Státní zemědělský intervenční fond, 2013)

3.6.2 Program rozvoje venkova 2014-2020

Ekosystémy závislé na zemědělství skrz agroenvironmentální opatření a obnova, zachování, investice pro konkurenceschopnost, krajinná infrastruktura či inovace zemědělských podniků a další je cílem tohoto programu. Podporována je také metoda LEADER přispívající ke komunitně vedenému místnímu rozvoji. Metoda LEADER přispívá také formou poradenství, spolupráce v zemědělství a lesnictví či vzdělávacích aktivit k předávání znalostí a inovací. Nástrojem pro uskutečnění těchto cílů je v tomto případě Strategický realizační plán. (Státní zemědělský intervenční fond, 2013)

V rámci programu rozvoje venkova Místní akční skupina Regionu Poodří, z. s. vyhlásila v souladu se Strategií CLLD „Poodří – přívětivý region“ schválenou Ministerstvem místního rozvoje ČR a ŘO Programu rozvoje venkova 1. Výzvu MAS Regionu Poodří, z.s. 19. prosince 2016, kdy mohou být předkládány projekty v rámci daných obcí příslušnými žadateli. Sídlo budoucí farmy se bude nacházet na území obce Bartošovice, tudíž by bylo reálné vytvořit projekt, kterým by se do tohoto programu mohla rodina zapojit.

Projekty jsou v tomto případě bodově ohodnoceny a na základě soutěže o nejlepší bodové ohodnocení budou projekty vybrány. Pro projekty jsou zde vyhlášeny tzv. Fiche, které jsou v rozmezí od 1 do 4. Každá Fiche má svůj název, alokaci pro 1. výzvu a vazbu na Nařízení EP a Rady (EU) č. 1305/2013. Konec příjmů žádostí této výzvy je 28. února, tudíž pro tento rok je nemožné projekt uskutečnit. Celkové trvání projektu Program rozvoje venkova má trvání do roku 2020, tímto se dá předpokládat, že se podobné výzvy budou opakovat. V tomto případě se rodina může inspirovat touto prací. Vyhledávání obdobné příležitosti, tak bude snazší. (Místní akční skupina Regionu Poodří, z.s., 2016)

3.6.2.1 Ekologické zemědělství

Při volbě ekologického hospodaření na farmě je možnost v rámci Programu rozvoje venkova 2014 – 2020 zažádat o dotaci v opatření ekologického zemědělství. Mezi obecné podmínky patří například zařazení farmy v opatření ekologického zemědělství (EZ), hospodaření s ekologickou legislativou, být aktivním zemědělcem apod. Podrobný popis a důležité informace můžeme najít v případě rozhodnutí pro ekologické dotační podpory v Informačním materiálu pro zemědělce, Ekologické zemědělství. (Metodika k provádění nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, 2016)

3.6.2.2 Natura 2000

Zařazením minimálně jednoho hektaru do zemědělské půdy s druhem zemědělské kultury T, splněním podmínek cross compliance a splnění podmínek zemědělského podnikatele dle § 2e až 2h zákona o zemědělství by se rodina mohla ucházet o platbu v rámci sítě Natura 2000. (Státní zemědělský intervenční fond, 2013)

3.6.3 Národní dotace

Vláda 23. listopadu 2016 schválila pro rok 2017 dotační programy zemědělství. Z celkové částky přibližně 2,8 miliardy korun bude putovat do zemědělství. Celoevropská krize v živočišné výrobě je problém, který způsobuje především velké snížení v zaměst-

nanosti. Z tohoto důvodu bude značná část (zhruba 1,9 miliardy korun) přidělena živočišné výrobě. Podpora pro rok 2017 je zaměřena v návaznosti na předchozí léta především na agroenvironmentální opatření, ochraně proti rozšiřování nebezpečných nákaz hospodářských zvířat či udržení a rozvoj jednotlivých komodit jako jsou například podpora včelařství apod. Zvyšující se podpora v živočišné výrobě je do budoucna pro tuto farmu velkou výhodou. (Tisková zpráva, 2016)

4 ZÁVĚR

Záměrem této bakalářské práce bylo provést analýzu současného stavu venkovského cestovního ruchu v obci Bartošovice. První část práce se zabývá celým Regionem Poodří a jeho pozoruhodnostmi, které jsou pro rozvoj velmi důležité. V práci je následně navázáno na historii vesnice, ale i kulturní památky a celkové bohatství Bartošovic. Všechny tyto pozoruhodnosti poukazují na to, jak vyspělá a lákavá je tato vesnice pro návštěvníky všech národností. Každý návštěvník si zde přijde na své. Poslední část práce se zaměřuje na SWOT analýzu, díky které je možné porovnat silné a slabé stránky, příležitosti i hrozby vesnice a tím analyzovat na jaké úrovni současného stavu venkovského cestovního ruchu se obec nachází. Po vytvoření a následném zhodnocení SWOT analýzy lze vidět, že vesnice už teď má velmi dobrou úroveň cestovního ruchu. Po uvážení jsou ve zhodnocení současného stavu navrženy příležitosti, které by mohly vesnici posunout na vyšší úroveň a snížit tím výskyt slabých stránek či hrozeb. Jednou z takových příležitostí je také zde vypracovaný návrh rodinné ekofarmy s možnou dotační podporou.

5 PŘEHLED POUŽITÝCH ZDROJŮ

5.1 Literatura

BROSCH O. *Povodí Odry*. Ostrava: Anagram, 2005. ISBN 80-7342-048-1.

FORET M., TURČÍNKOVÁ J. *Cestovní ruch*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2005. ISBN 80-7157-838-X.

HEIDER J., TKÁČ V. *Hrady, zámky, tvrze: putování po známé i neznámé historii*. Opava: Dědictví národů, 2012. ISBN 978-80-905132-0-4.

HRABOVSKÁ M., GOLDA J. *Bartošovice – 600 let*. Nový Jičín: Obecní úřad v Bartošovicích, 1999.

Metodika k provádění nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2016. ISBN 978-80-7434-281-3.

MOUREK D. a kol. *Cykloturistika: současný stav a perspektivy v České republice*. Praha: CzechTourism, 2011. ISBN 978-80-87560-00-6.

NEUSCHLOVÁ Š. *Poodří: současné výsledky výzkumu v chráněné krajinné oblasti Poodří*. Ostrava: Společnost přátel Poodří, 1999. Poodří.

POUROVÁ M. *Agroturistika*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2002. ISBN 80-213-0965-2.

STRÍBRNÁ M. *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Profi Press, 2005. ISBN: 80-86726-14-2.

ŠARPATKA B., URBAN J., *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi. II. díl*, [Normy Evropské unie, chovy a welfare hospodářských zvířat, ekonomika, marketing, konverze a příklady z praxe]. Šumperk: PRO-BIO, 2005. ISBN 80-903583-0-6.

ŠARPATKA B., URBAN J. *Ekologické zemědělství v praxi*. Šumperk:PRO-BIO, 2006. ISBN 80-87080-009.

URBAN J., ŠARPATKA B. *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi. Základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin*. Praha: MŽP, 2003. ISBN 80-7212-274-6.

ZEZULČÍK J. *Zámecké toulky Kravařskem*. Fulnek: Moravské Kravařsko, o.p.s., 2014.

5.2 Internetové zdroje

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. *O CHKO Poodří*. [online]. 2017 [cit. 2017-02-08]. Dostupné z: <http://poodri.ochranaprirody.cz/o-chko-poodri/>

MÁCHA, V. *Bartošovický mlýn* [online]. 2016 [cit. 2016-09-20]. Dostupné z: <http://www.bartosovickymlyn.cz/>

Ministerstvo zemědělství. *Základní informace (Dotace, eAGRI)*. [online]. 2009-20017.[cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/>

Místní akční skupina Regionu Poodří, z.s. *I. Výzva MAS Regionu Poodří, z.s.* [online]. 19. 12. 2016 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <http://www.mas.regionpoodri.cz/obdobi-2014-2020/prv/vyzvy-1/vyzva-c-1-prv/541-1-vyzva-mas-rp-prv-2016/file>

Oficiální stránky obce Bartošovice. *Příroda* [online]. 6. 02. 2017 [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.bartosovice.cz/turistika/priroda/>

Oficiální stránky obce Bartošovice. *Památky* [online]. 6. 02. 2017 [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.bartosovice.cz/turistika/pamatky/>

Oficiální stránky obce Bartošovice. *Platan javorolistý (Platanus acerifolia)* [online]. 6. 02. 2017 [cit. 2017-02-08]. Dostupné z: http://www.bartosovice.cz/turistika/priroda/platan-javorolisty-platanus-acerifolia-0_18.html?ftresult=Platan+javorolist%C3%BD

Oficiální stránky obce Bartošovice. *Záchranná stanice*. [online]. 6. 02. 2017 [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.bartosovice.cz/zachranna-stanice/>

Poodří - Moravské Kravařsko. *O regionu*. [online]. 31. 01. 2017 [cit. 2017-02-08]. Dostupné z: <http://www.moravskekravarsko.cz/poodri-moravske-kravarsko/o-regionu/>

Poodří - Moravské Kravařsko. *Projekty*. [online]. 31. 01. 2017 [cit. 2017-02-08]. Dostupné z: <http://www.moravskekravarsko.cz/projekty/?more=66#news66>

Region Poodří TURISTICKÝ REGION. *O regionu* [online]. [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: <http://www.regionpoodri.cz/o-regionu/vznik-a-predmet-cinnosti/36-vznik-regionu-poodri>

Region Poodří TURISTICKÝ REGION. *Příroda* [online]. [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.regionpoodri.cz/priroda/26-naucna-stezka/902-zamecka-naucna-stezka>

Státní zemědělský intervenční fond. *SZIF poskytuje: Jednotná žádost* [online]. 2013 [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/jednotna-zadost>

Státní zemědělský intervenční fond. *SZIF poskytuje: Program rozvoje venkova 2014-2020* [online]. [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014>

5.3 Ostatní zdroje

Bartošovický zpravodaj leden 2013. Bartošovice: Obecní úřad v Bartošovicích, 2. ledna 2013

Bartošovický zpravodaj září 2015. Bartošovice: Obecní úřad v Bartošovicích, 1. září 2015.

Bartošovický zpravodaj říjen 2015. Bartošovice: Obecní úřad v Bartošovicích. 30. září 2015.

Bartošovický zpravodaj leden 2016. Bartošovice: Obecní úřad v Bartošovicích. 5. ledna 2016

Beskydy: turistický průvodce ČSSR. Praha: Olympia, 1987.

Moravské Kravařsko: turistický průvodce. 4. vydání. Region Poodří: Bartošovice.

Tisková zpráva: Největší podíl národní podpory Ministerstva zemědělství půjde v příštím roce do živočišné výroby. Praha: Ministerstvo zemědělství, 23. listopadu 2016.

Za poznáním Moravského Kravařska: Getting to know Moravské Kravařsko. Bartošovice: Region Poodří.

Zámek Bartošovice: srdce Regionu Poodří. Bartošovice: Obec Bartošovice.

6 SEZNAM ZKRATEK

CHKO – Chráněná krajinná oblast

SWOT analýza – strategická analýza, S = Strengths (silné stránky), W = Weaknesses (slabé stránky), O = Opportunities (Příležitosti), T = Threats (Hrozby)

PR – přírodní rezervace